

Brněnskou Magickou flétnu zvládli všichni. Autoři i zpěváci

Autorská trojice skladatel Petr Kofroň, scenárista Jiří Šimáček a režisér Zdeněk Plachý se představila loni v Národním divadle s hudebně činoherním a iluzionistickým představením Fantom čili Krvavá opera. Zůstala většinou naší hudební kritiky nepochopena, přesto po roce přišla v brněnském Městském divadle s novým, neméně zdařilým kusem - Magickou flétnou.

Tvůrcům však v roce 250. výročí Mozartova narození nejde o přímý hold skladatelově poslední opeře: nepoměrně více pátrají po smyslu symbolů a kořenech poetiky Schikanederova libreta. Nejde totiž pouze o pohádku, ale o zednářský výklad světa, který Schikaneder i Mozart sdíleli.

Mozartovské variace

Domeček s okny svítícími do tmy trochu připomíná reklamu na čokoládu Orion - než si všimneme, že nahoře, v pozadí scény visí uříznuté smrčky zlověstně korunami dolů. Královna noci vychovává dcerunku Paminu k dobru téměř aseptickému. Pod nevtíravým dohledem tří dam, personifikací Trpělivosti, Vděčnosti a Soucitu, se věnuje vyšívání: trápí ji, že volbou určitého barevného odstínu zarmoutí ty, kdo by volili jiný odstín. Výstupy iluzionisty Karla Bušiny jsou nikoli jakýmsi zpestřením, ale obohacením představení. Dokládá to třeba zmizení princezny do světa za zrcadlem či mimořádně náročná balancérská kreace s hlavou Královny noci na misce. Kofroňova hudba, pomineme-li několik asociací notoricky známých nápěvků, nejenže neparafrázuje Mozartovu předlohu, ale v podstatě s ní nesouvisí. Její vnitřní síla se projevuje především v téměř hymnických pasážích zjevujících nádheru Sarastrova dvora. Neméně přesvědčivé a silné jsou i komornější útvary, například zpěv Královny noci v úvodu. Plachého Magická flétna je nicméně nepatetická, režisér velice citlivě pracuje s komickými kontrasty. Tamino (Oldřich Smysl) se zamilovává do krásného obrazu Paminy, který představuje barevná až barvotisková fotografie. Tři "géniové lidstva", postavy dětí zakuklených v barevných bezpohlavních oděvech, citují Všeobecnou deklaraci lidských práv.

Představení dominuje několik zdařilých hereckých výkonů. Jan Mazák dokáže v roli ptáčníka Papagena propojit vážné polohy s nevážnými téměř klaunovsky, při sugestivním hlase, zpěvu a gestech Michala Zavadila coby mágoва Mluvčího litujeme, že se místo divadlu věnuje lékařské kariéře. Výrazná je také Královna noci Ivany Vaňkové.

Dobro proti dobru

Částečnou slabinou představení je přílišný protiklad mezi hýřivě barevnou první částí a více filozofickou, místy až schematickou částí druhou. V Magické flétně nejde o boj dobra se zlem, ale o střetání dvojího dobra. Autoři nepřítakávají krajnímu relativismu, pouze rozvíjejí rozpor mezi dobrem přirozeným a dobrem "pozitivním": žáci v Sarastrově "škole" ze sebe na vyzvání vysypou přesnou definici čehokoli. Vztah svobody a integrace je samozřejmě vážný problém, ale umění ho může pouze zpřítomnit. Řešení je na nás.

P. KOFROŇ, Z. PLACHÝ, J. ŠIMÁČEK
Magická flétna

Městské divadlo Brno. Režie Zdenek Plachý, hudební nastudování Dan Kalousek a Igor Rusinko, scéna Markéta Oslzlá-Sládečková, hrají Jan Sklenář, Jan Mazák, Ivana Vaňková, Karel Bušina a další. Délka 170 min.

DIVADLO - RECENZE

Josef Mlejnek
publicista

Režie 90 %
Výkony herců 90 %
Celkový dojem 90 %

31.03.2006 - JOSEF MLEJNEK